

ĐÀI PHÁT THANH VÀ TRUYỀN HÌNH NGHỆ AN DỰ THI LIÊN HOAN PT TOÀN QUỐC 2024

TP: TRĂM LO ĐỒ ĐẦU NGƯỜI BỆNH (3 kì)

PTV1 (nên có nhạc nền): Thời gian qua, vấn đề thiếu thuốc, hoá chất, vật tư, trang thiết bị y tế đã xảy ra tại nhiều cơ sở y tế công lập trên địa bàn cả nước. Mặc dù Chính phủ cũng như các Bộ, ngành liên quan đã ban hành nhiều văn bản để tháo gỡ nhưng tình trạng này vẫn chưa được cải thiện nhiều tại hầu hết các bệnh viện công của Nghệ An.

Việc triển khai thực hiện chưa linh hoạt quyết liệt và hiệu quả các cơ chế, chính sách cũng như chủ trương đã có khiến cho hoạt động KCB tại các cơ sở y tế công trên địa bàn tỉnh gặp rất nhiều khó khăn. Đặc biệt, đối tượng chịu ảnh hưởng nhiều nhất vẫn là người bệnh. Thực tế đã và đang đặt ra những vấn đề liên quan đến tinh thần, trách nhiệm và thái độ của những cán bộ lãnh đạo ngành y nói chung, các bệnh viện nói riêng.

Nội dung được phản ánh trong loạt phóng sự: **TRĂM LO ĐỒ ĐẦU NGƯỜI BỆNH**. Đây cũng là tiêu đề Kì 1 của loạt phóng sự này. Mời quý thính giả cùng nghe:

KÌ 1: TRĂM LO ĐỒ ĐẦU NGƯỜI BỆNH

Vào Tiếng băng ghi thực tế tại quầy thuốc BV HNĐK NA...

PTV2: (đọc trên nền tiếng động hiện trường) 9h30 phút sáng, quầy thuốc của bệnh viện HNĐK Nghệ An đã đông kín người.

Người bệnh, người nhà người bệnh xếp thành từng hàng, nộp đơn rồi chờ gọi tên để thanh toán tiền trước khi nhận thuốc.

Trong số những người vừa rời quầy thuốc có anh Bùi Duy Nhân- quê ở huyện Đô Lương- cách thành phố Vinh hơn 50 cây số. Ngồi tựa vào chiếc ghế đá được kê ngay bên quầy, anh vừa đưa các loại thuốc trong chiếc túi bóng ra xem, vừa đối chiếu theo đơn thuốc bác sỹ kê. Trên khuôn mặt hiện rõ nỗi lo lắng, anh cho biết: Bố anh năm nay 83 tuổi, đang điều trị tại Khoa nhiễm khuẩn Tổng hợp của Trung tâm bệnh nhiệt đới. Chưa đến 1 tuần nhưng số tiền mua thuốc theo đơn kê ngoài đã lên đến cả chục triệu đồng.

***Trích TB lời trao đổi giữa PV với nhân vật:**

-Cái đơn thuốc hôm nay có nhiều tiền không?

- Ít hơn mọi bữa tí nhưng mà cũng gần 2 triệu.

-Cái này là dùng cho mấy ngày.

- Bác sỹ kê cho 1 ngày. Họ bảo dùng hết, họ khám lại rồi kê tiếp.

-Thế bác nhà mình có BHYT không mà mình phải mua thuốc ngoài nhiều vậy?

-Có, bảo hiểm 100% nhưng mà bác sỹ nói: những loại thuốc này trong BH không có. BH chỉ có mấy lọ rẻ rẻ, ít tiền để thở khí dung thôi còn toàn bộ kháng sinh mình mua hết.

- Đây là đơn thứ mấy và có nhiều người phải mua như mình không ạ?

-Nhà tui đi mua bữa ni là đơn thứ 4, hết gần 10 triệu rồi. Mà trước khi mua còn phải kí vô đơn tự nguyện mua thuốc nữa. Giờ mà mua nữa thì chưa biết xoay xở tiền đâu ra mà bệnh ông thì không biết khi nào mới ra viện được... Ở trong khoa đây nhiều người cũng mua như thế

***Vào TB nhân viên quầy thuốc gọi tên, đọc số tiền bệnh nhân phải trả (45”)**

(tiếng đọc trên nền tiếng động hiện trường...). Tại hầu hết các bệnh viện công của tỉnh Nghệ An, tình trạng bệnh nhân, người nhà bệnh nhân phải bỏ tiền túi mua thuốc, hoá chất, vật tư y tế để điều trị bệnh như anh Bùi Duy Nhân đã và đang diễn ra lâu nay. Từ huyện Thanh Chương xuống điều trị tại Bệnh viện Ung bướu Nghệ An, Bà Hoàng Thị Nguyệt mỗi khi nhận được đơn kê của bác sỹ là một lần thót tim lo nghĩ về số tiền phải trả.

***TB Bà Hoàng Thị Nguyệt:** Nộp lần 8 triệu mà có BH, trong đó thuốc và đồ mình mổ và điều trị là mình phải đi mua hết, giờ phải đi mua tiếp)

Đó cũng là hoàn cảnh và tâm trạng của những bệnh nhân K khác như ông Hoàng Văn Trọng ở huyện Quỳnh Hợp hay chị Phan Thị Hoan ở huyện Con Cuông. Những đơn thuốc tiền triệu phải tự mua khiến họ ngày càng sức cùng lực kiệt. Điều này cũng lý giải lý do vì sao nhiều bệnh nhân K phải buông xuôi hay bỏ trị giữa chừng. **(Vào TB)**

***TB cuộc trao đổi giữa PV với ông Hoàng Văn Trọng:**

-Anh nằm viện lâu chưa?

-Lâu rồi, hơn 1 năm, năm rưỡi rồi.

-Mỗi đợt nằm viện hết bao nhiêu tiền? 4-5 triệu.

-Từ bữa giờ mua nhiều không?

-Nhiều, đơn thứ 5 rồi, không kể hết. Cứ lần 3 triệu, 2 triệu ít nhất là triệu rưỡi.

- Là thuốc bổ hay thuốc bệnh?

-Thuốc bệnh, hoá chất.

***TB Bệnh nhân Phan Thị Hoan:** Đang điều trị ở khoa Ngoại vú- Lần đi viện ni đi vay 20 triệu mà cũng sắp hết rồi, chỉ còn vài triệu nữa thôi. Nếu mà điều trị lâu dài thì chắc là cũng phải bỏ vì con cái cũng đang còn khó khăn.

Không chỉ thiếu thuốc, hoá chất, vật tư mà tại nhiều bệnh viện công ở Nghệ An, thiếu cả máy móc, thiết bị chẩn đoán hình ảnh phục vụ cho việc điều trị cho bệnh nhân. Mỗi lần đến lượt chụp chiếu là các bệnh nhân lại xếp hàng ngồi chờ ở sảnh để xe bệnh viện sẽ chở sang một bệnh viện tư nhân chụp nhờ. Thực tế này đã và đang đặt ra nhiều hoài nghi về chất lượng KCB của bệnh viện trong chính các bệnh nhân.

***TB Bệnh nhân (nghe họ thông báo nên xuống ngồi chờ...)**

***TB Bệnh nhân-** (trong bệnh nhân cũng nói với nhau bệnh viện lớn mà sao không có máy lại hải đi chụp nhờ...)

Diễn hình như ở BV Hữu nghị đa khoa Nghệ An, theo Ông Trịnh Xuân Nam- PGĐ bệnh viện, hiện mỗi ngày, trung bình có khoảng 30-40 bệnh nhân có chỉ định kỹ thuật CT Scan (cắt lớp vi tính) hay MRI (cộng hưởng từ) đều phải đi chụp nhờ ở bệnh viện tư.

***TB Bác sỹ- Tiến sỹ Trịnh Xuân Nam- PGĐ bệnh viện HNĐK tỉnh (Nguyên nhân...)**

Thiếu thuốc, hoá chất, vật tư, thiết bị y tế ở các bệnh viện công từ tuyến tỉnh đến tuyến huyện, người bệnh khổ là đương nhiên nhưng các bác sỹ điều trị cũng rơi vào thế khó không kém.

***TB Bác sỹ:** *Cũng rất là tội bệnh nhân nhưng mình là bác sỹ điều trị mà không có hoặc là không đủ thuốc thì không thể chữa được bệnh. Thậm chí đến như chúng tôi, một số cái vật tư như chỉ khâu, găng tay các thứ trong tổ phẫu thuật cũng tự lấy bỏ tiền túi góp lại mua để mổ cho bệnh nhân.*

***TB Bác sỹ:** *Ko có máy thì việc chẩn đoán của bác sỹ cũng khó khăn, nhất là những trường hợp cấp cứu. Ngoài ra, bệnh viện cũng ảnh hưởng đến nguồn thu do toàn bộ phần kinh phí chụp chuyển sang cho đơn vị mình hợp đồng.*

***TB Bác sỹ:** *Tỉnh mà đã ko đủ thì huyện thì đương nhiên thiếu. Vương mắc chung là do đấu thầu. Với Bv và TTYT Quỳ Hợp cũng là nan giải. Vì thế lòng tin bệnh nhân cũng mất dần.*

Nguyên nhân của tình trạng thiếu thuốc, hoá chất, thiết bị, vật tư y tế được chính lãnh đạo Bộ Y tế thừa nhận là do tâm lý lo ngại, sợ sai, sợ thanh tra, kiểm tra; vì vậy một số địa phương, đơn vị không dám làm, không dám đấu thầu, mua sắm. Bởi trước đó, hàng loạt quan chức y tế đã vướng vòng lao lý do liên quan đến những sai phạm trong công tác đấu thầu.

PTV1: Thực tế đã và đang đặt ra những vấn đề liên quan đến tinh thần, trách nhiệm và thái độ của lãnh đạo các đơn vị liên quan. Nội dung này sẽ tiếp tục được nhóm PV phản ánh trong kì 2 của loạt phóng sự: **TRẦM LO ĐỔ ĐẦU NGƯỜI BỆNH** với chủ đề: *Nỗi sợ mang tên đấu thầu*. Mời quý thính giả cùng nghe:

KÌ 2: NỖI SỢ MANG TÊN ĐẤU THẦU

PTV1: Thực trạng thiếu thuốc, hoá chất, vật tư, nhất là trang thiết bị y tế diễn ra trong những năm gần đây đã gây khó khăn cho hoạt động của các bệnh viện công và ảnh hưởng trực tiếp đến sức khoẻ, tính mạng và quyền lợi của người bệnh. Nguyên nhân được chính lãnh đạo Bộ Y tế thừa nhận là do tâm lý lo ngại, sợ sai, sợ thanh tra, kiểm tra; vì vậy một số địa phương, đơn vị không dám làm, không dám đấu thầu, mua sắm. Trước thực trạng này, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết 30/2023, Nghị định 07 và mới đây nhất là Nghị định 24/2024; các bộ ngành liên quan cũng đã ra các thông tư, hướng dẫn để các đơn vị y tế triển khai thực hiện nhằm đảm bảo thuốc, trang thiết bị phục vụ cho công tác KCB. Đáng nói là trong khi nhiều cơ sở y tế đã chủ động triển khai văn bản một cách hiệu quả thì tại Nghệ An dường như vẫn dậm chân tại chỗ.

Thực tế đã và đang đặt ra những vấn đề liên quan đến tinh thần, trách nhiệm và thái độ của lãnh đạo các đơn vị liên quan.

Ngay sau đây, mời quý thính giả cùng nghe kì 2 của loạt phóng sự: **TRẦM LO ĐỔ ĐẦU NGƯỜI BỆNH** với chủ đề: *Nỗi sợ mang tên đầu thầu.*

PTV2: Trở lại với Bệnh viện Hữu Nghị đa khoa Nghệ An. Đây là bệnh viện tuyến cuối của tỉnh và đang trên lộ trình xây dựng thành Bệnh viện Vùng Bắc Trung Bộ. Với quy mô 2 nghìn giường bệnh, thực kê là hơn 2 nghìn 600 giường, mỗi ngày đơn vị còn tiếp nhận khoảng 2 nghìn bệnh nhân đến khám bệnh. Trả lời phóng viên Đài PTTH Nghệ An về giải pháp khắc phục tình trạng thiếu máy chụp CT Scan (tức máy cắt lớp vi tính), máy chụp MRI (tức máy cộng hưởng từ), thời điểm tháng 10/2023, ông Trịnh Xuân Nam- PGĐ bệnh viện cho biết: Đơn vị đang trong quá trình hoàn tất hồ sơ, thủ tục mua sắm để đưa thiết bị về phục vụ bệnh nhân, muộn nhất là trong quý 3 năm nay.

***TB Ông Trịnh Xuân Nam- PGĐ BV HNĐK Nghệ An.** *(kế hoạch thực hiện...)*

Tuy nhiên, tại cuộc trao đổi mới đây với ông Nguyễn Văn Hương- Giám đốc Bệnh viện, vị này lại cho rằng: Đây là 2 thiết bị có giá trị lớn với gần 90 tỷ đồng, nên việc xây dựng hồ sơ, thủ tục đầu thầu chưa triển khai thực hiện vì thiếu an toàn. Điều này cũng đồng nghĩa với việc: không có câu trả lời về thời hạn bao giờ mới mua được thiết bị CT Scan và MRI cho bệnh viện.

***TB Ông Nguyễn Văn Hương- GD BV HNĐK Nghệ An** *(làm thủ tục thì vẫn làm nhưng chưa thống nhất thì chưa triển khai...)*

BV HNĐK tỉnh- cánh chim đầu đàn của ngành Y tế Nghệ An, nơi có đủ tiềm lực và nhân lực nhưng trong năm 2023, đơn vị không mua sắm được một máy móc, thiết bị y tế nào. Trong khi đó, nhiều loại thuốc, hoá chất, vật tư phục vụ cho điều trị, bệnh nhân phải bỏ tiền túi đi mua do lãnh đạo bệnh viện thấy thiếu an toàn. Đây cũng là tâm lý chung đã và đang bao trùm trong hầu hết người đứng đầu cơ sở y tế công tại Nghệ An mỗi khi nhắc đến các cụm từ “mua sắm”, “đầu thầu”... Đáng nói là dù thiếu thuốc, hoá chất hay trang thiết bị, lãnh đạo các đơn vị cũng không dám lên tiếng hay báo cáo do sợ bị quy trách nhiệm. Điều mà họ dám khẳng định chỉ là do cơ chế.

Ngay như BVĐK TP Vinh, đơn vị đã triển khai thành công một số gói thầu trong năm 2023 và năm trước đó, ông Nguyễn Hồng Trường- GD Bệnh viện vẫn e dè cho rằng: đó là vấn đề rất nhạy cảm.

***TB Ông Nguyễn Hồng Trường- GD Bệnh viện Đa khoa TP Vinh- Nghệ An** *(thời điểm này không nên nhắc đến đầu thầu...)*

Đồng quan điểm, Bác sỹ Hồ Sơn- Giám đốc TTYT huyện Nam Đàn, Bác sỹ Nguyễn Huy Phúc, Giám đốc Trung tâm y tế huyện Nghi Lộc và Tiến sỹ Nguyễn Quang Trung- Giám đốc bệnh viện Ung bướu Nghệ An bày tỏ:

***TB Bác sỹ Hồ Sơn- Giám đốc TTYT huyện Nam Đàn- Nghệ An** *(Rất áp lực, Thủ tướng giao trách nhiệm cho tỉnh, tỉnh giao sở, sở giao cho các bệnh viện phải chịu trách nhiệm rồi nên không ai dám kêu...)*

***TB Bác sỹ Bác sỹ Nguyễn Huy Phúc, Giám đốc BVĐK Nghi Lộc** (Giờ ai cũng sợ...)

***TB Tiên sỹ Nguyễn Quang Trung- Giám đốc bệnh viện Ung bướu Nghệ An.** (phải có sự vào cuộc của cả cấp uỷ, cả ngành còn nếu cứ thả bơi bơi, chẳng ai dám làm, giờ có ai muốn làm gì ...)

Về phía ngành chủ quản là Sở y tế- trong khi ông Nguyễn Trọng Tài- Trưởng phòng Nghiệp vụ Dược khẳng định: việc thiếu thuốc là chuyện muôn thuở trong các bệnh viện công trên cả nước mà Nghệ An không phải là ngoại lệ.

***TB Ông Nguyễn Trọng Tài- Nghiệp vụ Dược- Sở Y tế Nghệ An** (thiếu thuốc là chuyện muôn thuở...)

Còn ông Bùi Minh Tuệ- Phó Giám đốc- Chủ tịch Hội đồng đấu thầu lại cho rằng: không thấy đơn vị nào báo cáo thiếu thuốc hay hoá chất, vật tư. Riêng thủ tục đấu thầu, mua sắm năm 2023 và 2024 vẫn diễn ra bình thường, không có khó khăn, vướng mắc gì.

***TB Ông Trần Minh Tuệ- PGĐ Sở Y tế Nghệ An.**(có thấy ai kêu đau. Đấu thầu bình thường, dựa theo luật mà làm...)

Được biết, trước đây, các thủ tục mua sắm, đấu thầu thuốc, thiết bị y tế được giao cho Trung tâm hỗ trợ, tư vấn tài chính- Sở Tài chính Nghệ An. Tuy nhiên, hiện nay, toàn bộ đã được chuyển về Sở Y tế tham mưu, thẩm định trước khi trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

PTV1: Trước đó, trong năm 2023 và mới đây là ND 24/2024, Chính Phủ, các Bộ, ngành cũng đã ban hành các văn bản liên quan nhằm chỉ đạo, hướng dẫn tháo gỡ khó khăn trong mua sắm, đấu thầu thuốc, hoá chất, trang, thiết bị y tế . Tuy nhiên, với thực tế đã và đang diễn ra, liệu bài toán thiếu thuốc, hoá chất, trang thiết bị trong các cơ sở y tế công ở Nghệ An có tìm được lời giải hay không? Đây cũng là nội dung được nhóm PV Đài PTTH Nghệ An đề cập trong loạt phóng sự: **TRẦM LO ĐỔ ĐẦU NGƯỜI BỆNH**. Kì 3 cũng là kì cuối có chủ đề: *Dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm vì người bệnh*, mời quý thính giả đón nghe.

KÌ 3: DÁM NGHĨ, DÁM LÀM VÀ DÁM CHỊU TRÁCH NHIỆM VÌ NGƯỜI BỆNH

PTV1: Rõ ràng, cho đến nay, thực trạng thiếu thuốc, vật tư y tế trên địa bàn tỉnh Nghệ An vẫn đang diễn ra. Tâm lý sợ sai, sợ trách nhiệm vẫn còn tồn tại trong nhiều cán bộ, lãnh đạo bệnh viện nói riêng và ngành y nói chung. Tuy nhiên, trong bức tranh tổng thể với gam màu trầm chủ đạo vẫn nổi lên một điểm sáng về sự đồng lòng, quyết tâm của người đứng đầu cũng như vận dụng trí tuệ tập thể nhằm giải quyết bài toán thiếu thuốc, trang thiết bị y tế để phục vụ cho công tác KCB. Đó chính là Bệnh viện Đa khoa huyện Yên Thành.

PTV2: Gần 16h chiều, cường độ làm việc tại Khoa khám bệnh- Bệnh viện đa khoa huyện Yên Thành vẫn rất căng thẳng. Tại phòng chẩn đoán hình ảnh, ngay sau

khi có kết quả chụp CT 32 lát cắt, một bệnh nhân nam 83 tuổi được phát hiện nứt hộp sọ, chảy máu não sau ngã đã được chỉ định chuyển tuyến ngay lập tức. Điều mà trước đây, theo kĩ thuật viên Nguyễn Văn Lưu, Khoa chẩn đoán hình ảnh của bệnh viện, khi chưa có thiết bị này sẽ rất khó và mất thời gian để đi đến quyết định.

***TB Kĩ thuật viên Nguyễn Văn Lưu – Khoa chẩn đoán hình ảnh- BVĐK huyện Yên Thành- Nghệ An** (có chiếc máy này giúp chẩn đoán hình ảnh nhanh, chính xác, tăng cơ hội điều trị bệnh cho bệnh nhân...)

***TB Người nhà bệnh nhân** (giờ có máy chụp rồi mình đỡ phải đi nơi khác xa, tốn kém...)

Để có được thiết bị CT 32 lát cắt trị giá 7,3 tỷ đồng phục vụ người bệnh là kết quả của cả quá trình nỗ lực của tập thể Ban lãnh đạo bệnh viện đa khoa huyện Yên Thành mà đứng đầu là giám đốc Luyện Văn Trịnh. Tiếp nhận chức danh giám đốc trong điều kiện trang thiết bị y tế thiếu thốn, lạc hậu, mất lòng tin của người dân trong một thời gian dài là điều không hề dễ dàng đối với anh; nhất là trong bối cảnh hàng loạt lãnh đạo ngành y bỗng dưng vướng vào vòng lao lý do liên quan đến sai phạm trong công tác đấu thầu thuốc, vật tư y tế.

***TB cuộc trao đổi giữa PV với bác sỹ Luyện Văn Trịnh** (thực tế và quyết tâm...)

Không chỉ chỉ đạo đấu thầu thành công máy CT trong năm 2023 mà những tháng đầu của năm 2024, bệnh viện cũng đã đấu thầu thành công gói thiết bị trị giá gần 20 tỷ đồng, bao gồm: máy sinh hoá máy siêu âm, điện tim, X quang...để phục vụ cho công tác KCB.

Với suy nghĩ: người có bệnh là người không may mắn, người dân quê lúa còn nhiều vất vả nên đã vào viện là phải được phục vụ đầy đủ: từ thuốc men đến các dịch vụ khác một cách chính xác và chất lượng. Theo ông Phạm Văn Thành, Trưởng phòng dược-BVĐK huyện Yên Thành thì trong số hơn 600 mặt hàng thuốc thì có đến gần 80 trúng thầu tại đơn vị, số còn lại là đấu thầu tập trung tại Sở, Bộ; có nguồn dự trữ gói đầu hoặc thay thế bằng mã hàng khác có thành phần tương tự. Nhờ đó, không những bệnh nhân không những không phải mua thuốc ngoài mà bác sỹ cũng hoàn toàn tự tin về thuốc trong quá trình điều trị.

***TB Người bệnh** (nằm điều trị ở đây, bệnh viện cấp thuốc cả, không phải mua thuốc ngoài..)

***TB Bác sỹ Hồ Sỹ Thương - Phó trưởng Khoa Nội- BVĐK Yên Thành- Nghệ An** (ở đây điều trị là dùng thuốc trong BH, chỉ có thuốc bổ BN nhờ thì mới kê đơn mua ngoài)

Trong bối cảnh thiếu thuốc, vật tư, thiết bị y tế đã và đang diễn ra ở phần lớn các bệnh viện công của Nghệ An thì cách làm, kết quả đạt được của một đơn vị y tế tuyến huyện như Bệnh viện Đa khoa huyện Yên Thành là sự nỗ lực, quyết tâm không nhỏ.

PTV2. Từ thực tế của Bệnh viện Đa khoa huyện Yên Thành cho thấy: Khó nhưng không phải không làm được. Vấn đề là người đứng đầu có dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm vì người bệnh hay không. Đây cũng là vấn đề được chuyên gia kinh

tế Ngô Trí Long nhấn mạnh trong cuộc trao đổi ngắn với PV Đài PTTH Nghệ An ngay sau đây:

PV: Có một thực tế là vấn đề mua sắm, đấu thầu thuốc, vật tư y tế đang trở thành một áp lực lớn đối với các bệnh viện công. Điều này, theo ông là vì sao?

PV: Theo ông, để vượt qua tâm lý e ngại, sợ trách nhiệm hay nói cách khác là hạn chế rủi ro pháp lý trong đấu thầu, mua sắm thuốc, trang, thiết bị y tế hiện nay, lãnh đạo các bệnh viện công cần phải làm gì?

Vâng, xin đc cảm ơn ông?

PTV2: Đến đây, chúng tôi xin được kết thúc loạt phóng sự TRĂM LO ĐỒ ĐẦU NGƯỜI BỆNH. Cảm ơn quý vị đã chú ý lắng nghe. Xin kính chào tạm biệt!

Những người thực hiện: Hoa Mơ- An Duyên- Bình Sơn- Trần Đô